

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o sprawozdawczości organizacji pozarządowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Moliński, Zastępca Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, tel. 22 6947529, email: Tomasz.Molinski@kprm.gov.pl</p> <p>Wojciech Kaczmarczyk, Sekretarz Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w KPRM, tel. 22 6947529 email: Wojciech.Kaczmarczyk@kprm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.06.2021</p> <p>Źródło: Decyzja PRM/RM</p> <p>Nr w wykazie prac UD217</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obowiązki sprawozdawcze organizacji pozarządowych w Polsce są regulowane przez kilka niezależnych od siebie aktów prawnych (np. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217), ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2167), ustawa o z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), ustawa z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486), ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.), ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 165)).

Charakter obowiązków sprawozdawczych organizacji pozarządowych uzależniony jest od formy prawnej podmiotu, a nie jego wielkości czy skali działalności. Prowadzi to do paradoksalnych sytuacji gdy niewielka fundacja o rocznym przychodzie 10 tys. zł. składa organowi nadzoru identyczne w formie sprawozdanie z działalności jak fundacja z przychodami 10 mln zł. i więcej, zaś stowarzyszenia, niezależnie od wielkości, nie mają takiego obowiązku, chyba że posiadają status organizacji pożytku publicznego. Niejednolita jest forma realizacji obowiązków sprawozdawczych, w niektórych przypadkach odbywa się w formie elektronicznej, a w innych wciąż w formie papierowej.

Dodatkowo, w niektórych przypadkach dochodzi do dublowania sprawozdawczości. Tak jest w przypadku fundacji posiadających status pożytku publicznego, które składają organowi nadzoru sprawozdanie z działalności według wzoru określonego przez ministra sprawiedliwości i jednocześnie sprawozdanie z działalności według wzoru określonego przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości organizacje pozarządowe zobowiązane są do prowadzenia pełnej rachunkowości. O prawo do prowadzenia uproszczonej rachunkowości w formie ewidencji przychodów i wydatków mogą ubiegać się - na podstawie art. 10a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organizacje których przychód z działalności w poprzednim roku nie przekroczył 100 tys. zł. i które nie otrzymały żadnej dotacji ze środków publicznych.

Obowiązujące przepisy uwzględniają już obowiązek ujawniania organom skarbowym źródeł przychodów organizacji. W szczególności ramowy wzór sprawozdania z działalności fundacji zawiera informację o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł Ponadto wzór rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego zawiera informację o wysokości przychodów organizacji z podziałem na źródła przychodów. Ponadto ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nakłada na organizacje pozarządowe obdarowane przez osoby prawne darowiznami, których jednorazowa wartość wynosi 15 tys. zł. lub ich łączna suma otrzymana od jednego darczyńcy przekracza 35 tys. zł. obowiązek informowania w zeznaniu podatkowym o darczyńcy z podaniem jego nazwy i adresu.

Przejrzystość finansowania powinna być jedną z naczelnych reguł funkcjonowania organizacji pozarządowych. Działanie na rzecz dobra wspólnego na zasadzie non-profit, bazujące na wykorzystaniu zaufania społecznego do tego rodzaju aktywności publicznej, wymaga pełnej transparentności. Ma to znaczenie zwłaszcza teraz, w dobie postępującej globalizacji i dynamicznego wzrostu znaczenia sektora pozarządowego w życiu publicznym i jego wpływu na kształtowanie opinii publicznej. Postulat jawności działań organizacji pozarządowych i autoregulacji w tym zakresie został już sformułowany na I Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych w 1996 r. jednak do dziś nie został w sposób systemowy zrealizowany przez środowisko sektora.